

Aan : College van burgemeester en wethouders Westervoort.

Betreft : Advisering Beleidsplan schuldhulpverlening 2023 – 2026.

Uw kenmerk : Ons kenmerk: PSDW20221031.MV-PvB

Geacht college,

Op 19 september jongstleden bereikte de Participatieraad Sociaal Domein Westervoort het verzoek om advies uit te brengen met betrekking tot het conceptbeleidsplan Schuldhulpverlening 2023 – 2026.

In dit beleidsplan wordt verwoord op welke wijze u voornemens bent invulling te geven aan de wettelijke taak op grond van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening. Dit beleidsplan legt de nadruk op het in een zo'n vroeg mogelijk stadium bereiken van de inwoners met betalingsproblemen, zo lezen wij in uw adviesaanvraag. Dit vinden wij een loffelijk streven, want het kan veel problemen voorkomen.

Na overleg met professionals uit de keten en mensen die de schuldhulpverlening uit eigen ervaring kennen, vragen wij in dit advies met betrekking tot het beleidsplan uw aandacht voor de volgende zaken:

- Bij de beslagvrije voet moet rekening gehouden worden met mogelijke schulden bij de belastingdienst. Voor zover wij kunnen nagaan heeft de belastingdienst bij de inning van schulden voorrang op alle andere schuldeisers. In geval van het, mogelijk onbewust, onjuist aanleveren van informatie voor toeslagen is de consequentie dat de persoon in kwestie de toeslagen voor het gehele jaar terug moet betalen, opeisbaar zonder tussenkomst van de rechter. Dit kan heel grote gevolgen hebben, waardoor mensen alsnog onder het bestaansminimum kunnen komen.
- Wij adviseren u een definitie van het begrip “problematische schuld” toe te voegen.
- Wanneer iemand te maken krijgt met het Centraal Justitieel Incasso Bureau (CJIB) en hier niet direct adequaat naar handelt, kan bijvoorbeeld een boete snel oplopen tot een onoverzienbare schuld. Bij uithuisplaatsing van een kind/kinderen int het CJIB een ouderbijdrage, terwijl tegelijkertijd de kinderbijslag, soms nodig om de eerste ouderbijdrage te kunnen betalen, stopt. Ook dit kan een oorzaak zijn van grote financiële problemen, waar in voorkomende gevallen extra aandacht voor zou moeten zijn.

- De Wet stroomlijning keten voor derdenbeslag (2.2.4) wordt gefaseerd ingevoerd. Wij vragen u extra aandacht te hebben voor de fase waarin nog niet alle partijen zijn aangesloten.
- In 3.1 wordt aangegeven dat de gemeente de regie voert op het proces. In 3.2.1. wordt aangegeven dat de gemeente de regie laat waar die hoort: bij de inwoner. Dit klinkt tegenstrijdig. Wij adviseren u hier nog eens kritisch naar te kijken. Duidelijke afspraken over wat van elkaar verwacht wordt, wie initiatief neemt, wie welke inspanning levert, zijn van groot belang.
- Ad Aandacht voor bijzondere doelgroepen (3.4):
Wij adviseren u hier aan te geven dat meerdere doelgroepen uw aandacht hebben en geven u daarom in overweging onderstaand tekstvoorstel toe te voegen:

“Toegankelijke en duidelijke communicatie over voorliggende voorzieningen op het gebied van inkomensondersteuning en de mogelijkheden die schuldhulpverlening kan bieden is essentieel voor een goede ondersteuning van onze inwoners. Sommige groepen zoals mensen met een fysieke of mentale beperking of mensen die niet digitaal vaardig zijn, hebben daarbij extra onze aandacht. Onderstaand wordt toegelicht hoe omgegaan wordt met enkele andere specifieke groepen.”

- Ad Statushouders (3.4.3):
Wij adviseren u het financieel ontzorgen ook als mogelijkheid aan te bieden aan mensen die niet afhankelijk zijn van een uitkering. Daarnaast is het van belang ervoor te zorgen dat de geboden informatie aansluit bij het taalniveau van de statushouder. Niveau B is soms echt te hoog gegrepen, A2 of A1 is dan meer op z'n plaats. Statushouders komen veelal uit gebieden waar contact met de overheid een bedreiging vormde; wij vragen uw aandacht voor deze kwetsbaarheid.
- Ad: Communicatie (4.3):
Wij geven u in overweging bij “terugval in inkomen” als voorbeeld toe te voegen “kind wordt meerderjarig”, gezien het feit dat ook dit voor ouders een serieuze terugval in inkomen betekent, waar nogal eens niet bij stilgestaan wordt. Wij adviseren u daarnaast in deze extra aandacht te hebben voor kinderen die geen vervolgonderwijs (meer) volgen.

Aanbevelingen:

Een beleidsplan is nuttig en nodig, maar het effect van goede schuldhulpverlening is volledig afhankelijk van de mate waarin de doelgroep bereikt wordt. Het overzicht van incassobureaus laat een schokkend beeld zien, ook als het gaat om de inwoners van ons dorp. Het aantal mensen met (problematische) schulden is veel groter dan blijkt uit het overzicht van de schuldhulpverlening dat in uw beleidsplan wordt vermeld. Uit landelijke cijfers blijkt ook dat een op de vijf jongeren te maken heeft met (problematische) schulden. Wij vragen u dus met klem in te zetten op vooral de vindbaarheid en bereikbaarheid van schuldhulpverlening en adviseren u hiervoor kennis en technieken uit de marketing te benutten.

Zet een stappenplan op de gemeentelijke website als ondersteuning voor mensen die net in de schulden zijn geraakt, opdat zij verergering van schulden kunnen voorkomen. Denk hierbij ook aan het vermelden van de website van schuldhulpmaatje: <https://uitdeschulden.nu>.

Zorg ervoor dat de voortgang van een schuldhulptraject bewaakt wordt door de schuldhulpbemiddelaar en dat eventueel de regie overgenomen wordt als dit traject stagneert, bijvoorbeeld doordat de cliënt niet zelfstandig in staat blijkt alle benodigde informatie en stukken aan te leveren.

Faciliteer een á twee maal per jaar een overleg voor alle professioneel en/of vrijwillig betrokkenen bij schuldhulpverlening om proces, werkwijze en afstemming tussen hulpverleners te bespreken en ervaringen uit te wisselen.

Wij hopen met ons advies met betrekking tot uw conceptbeleidsplan bij te dragen aan een optimale ondersteuning van inwoners met (problematische) schulden en zien uw reactie met belangstelling tegemoet.

Namens de Participatieraad Sociaal Domein Westervoort, met vriendelijke groet,

M. Veerkamp – de Paauw
Voorzitter